

EP szavazótáborok

Egy évvel az EP választások előtt

A REPUBLIKON INTÉZET ELEMZÉSE

2023. június

ÖSSZEFOGLALÓ

- Egy év múlva ismét az urnákhoz járulnak a magyar választók: 2024. június 9-én egyidőben lesznek az önkormányzati és Európai Parlamenti választások hazánkban. Intézetünk megvizsgálta, hogyan vélekednek a magyar választók az egyes EP listaállító pártokról és a pártok feltételezett listavezetőiről.
- Az EP listavezetők népszerűsége egyelőre nem tudta túlszárnyalni a pártjaik támogatottságát. Ennek fő oka, hogy a személyes kampányok nem kezdődtek el, így a választók egyelőre pártokban, és nem politikusokban gondolkodnak.
  - Pártjához képest csak a Fidesz-KDNP-s Trócsányi László teljesített rosszabbul, saját pártját felülmúlni pedig csak Donáth Anna és Tüttő Kata voltak képesek, ők is minimális mértékben.
- Megvizsgáltuk a pártok potenciális szavazói körét is, akik bár szimpatizálnak az adott párttal, de nem köteleződnek el mellettük. A Fidesz-KDNP ugyan a legerősebb párt, ám növekedési potenciálja a legalacsonyabb az összes közül. A DK hasonló cipőben jár az ellenzéken belül, bár sokan támogatják, kevés további szavazót tudna megszerezni.
- Az ellenzéki szavazók összességében nyitottak a legtöbb ellenzéki párt felé, komoly átszavazási hajlandóságról tanúskodtak. Ennek egyik fő oka a pártok folytonos együttműködése lehet, aminek következtében a szavazók megtanulták, hogy nyitottnak kell maradniuk táboron belül.
- A Jávor Benedek vezette LMP-Párbeszéd lista bár kevés biztos szavazóval, de a legtöbb potenciálisan becsatornázható szavazattal rendelkezik, a választók 17 százaléka szívesen szavazna rájuk. Nem új jelenség, hogy a zöld politika népszerű második választás a baloldali-liberális szavazók számára.
- Bár a DK és Momentum párharcában jelenleg a DK kerekedik felül, mint az ellenzék legerősebb pártja, a Momentum jelentősebb növekedési tartalékkal rendelkezik, ami az EP választáson jól jöhet a pártnak.

Egy év múlva ismét az urnákhoz járulnak a magyar választók, ezúttal: 2024. június 9-én egyidőben lesznek az önkormányzati és az Európai Parlamenti választások hazánkban. Bár addig még sok minden változhat, például kiderül, kikre lehet majd szavazni, és a hivatalos kampány is kezdetét veszi, mind a pártok, mind a választók elkezdtek ráhangolódni az előttük álló – intenzívnek ígérkező – kampányra. Intézetünk megvizsgálta¹, hogyan vélekednek a magyar választók az egyes EP listaállító pártokról és a pártok feltételezett listavezetőiről, illetve megkíséreltük felmérni a pártok növekedési potenciálját is. Egy mostani, egyszeri mérésből nem lehet megállapítani, ki, hogyan fog szerepelni 2024-ben. A kampány jóformán el sem kezdődött, nem tudjuk, bár sejthetjük, milyen formában és milyen jelöltekkel szállnak ringbe a pártok. Ezért jelen kutatásunkban a pártok elkötelezett szavazói mellett a potenciális szavazótábor méretét is megpróbáltuk felmérni. Igyekszünk minél egyszerűbben bemutatni, mekkora a mozgástere, növekedési potenciálja egyes pártoknak és listavezetőknek; Miből tudnak a kampány során építkezni, mely szavazókat lehetnek képesek megnyerni. Láthatjuk, hogy az ellenzéken belüli magas átszavazási hajlandóság miatt bármely ellenzéki párt képes lehet erőn felül teljesíteni, egy jól eltalált kampánnyal, és egy erős jelölttel.

---

¹ A kutatás 1000 fő személyes megkérdezésével készült, 2023. április 28-május 5. között. Reprezentatív nem, kor, iskolai végzettség és településtípus szerint a felnőtt korú magyar lakosságra. Hibahatár +-3,2%

Módszertani alapok

Jelenlegi kutatásunkban a válaszadók nem egy pártlistából választották ki kedvencüket, hanem az EP listavezetőkről és pártjaikról külön-külön mondhattak véleményt², azaz kifejezheték, mekkora valószínűségét látják annak, hogy az adott listavezetőre és pártjára teszik le a voksukat. Ez persze azzal jár, hogy válaszadóink akár több jelölttel is szimpatizálhattak, és volt lehetőségük kifejezetten elutasítani azokat a listavezetőket és pártjaikat, akikre semmilyen körülmények között nem szavaznának. Ez lehetőséget biztosított számunkra, hogy megvizsgáljuk az átszavazással kapcsolatos trendeket, pontosabban, hogy egyes listavezető jelöltek mely másik pártok táborában lelhetnek szimpatizánsokra, mennyi plusz szavazatot tudnak behozni saját pártjuk számára.

Fontos kiemelni, hogy jelenleg nincs biztos információnk arról, a pártok milyen formában és milyen listavezetővel indulnak a választáson, így a kérdőívet az általunk legvalószínűbbnek tartott felállás szerint állítottuk össze. A listavezetőket többnyire korábbi EP választások tanulsága alapján jelöltük ki, és azzal számoltunk, hogy a két zöld párt, az LMP-t és a Párbeszéd közös listát állít, mivel az elmúlt hónapok nyilvános [kommunikációja](#) alapján komoly esélyét látjuk a közös indulásnak.

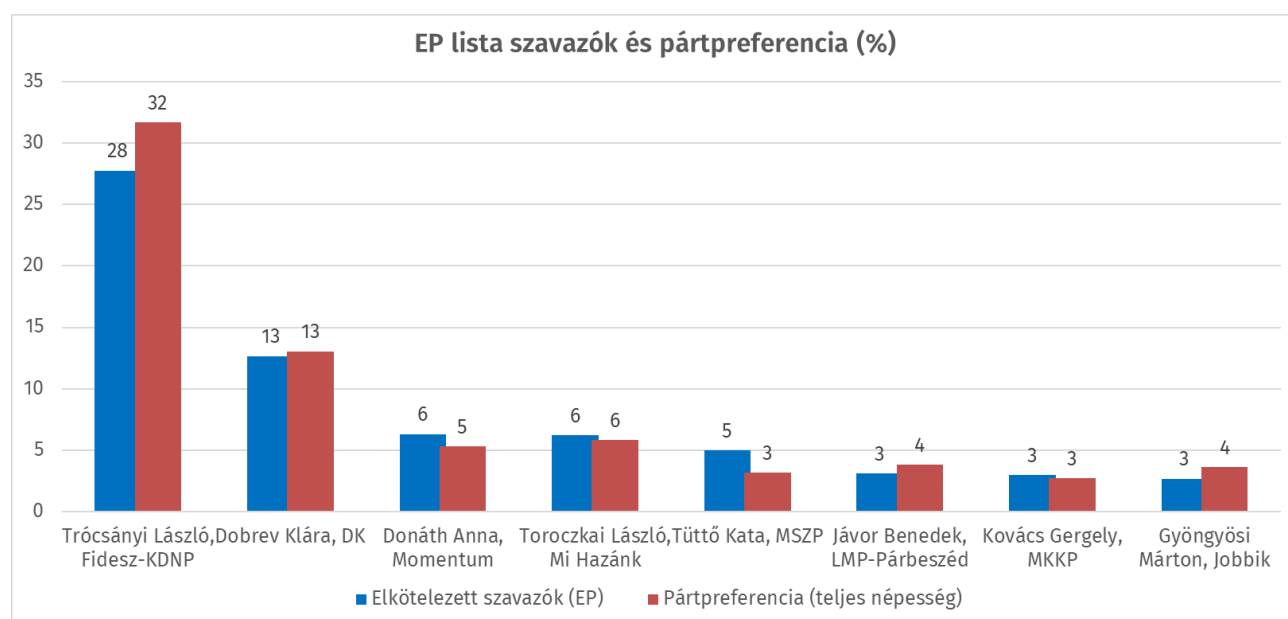
Politikusok a pártpolitikán felül és alul

Elsőként azt vizsgáltuk: Van-e az EP listavezető politikusoknak plusz vonzása a pártjuk népszerűségéhez képest? Ez persze attól függ, hogy melyik listavezetőről beszélünk, de az egyszerű válasz az, hogy a pártok listavezetői nagyjából azt a szintet hozzák, amit a pártjaik. Ez még változni fog a kampány során: most még pártokban gondolkodnak a választók, a személyek jelentősége a körjük épített kampány révén fog felerősödni. Ez ugyanakkor nem azt jelenti, hogy nincs semmilyen figyelemre méltó adat. Először is Trócsányi László nem tud felérni a Fidesz-KDNP népszerűségi szintjére, ami nem okoz akkora meglepetést, hiszen az országos politikában kevésbé bejáratott név, mint egy miniszter vagy éppen a miniszterelnök, 28 százalék szavazna rá, ami 5 százalékponttal alacsonyabb, mint a Fidesz-KDNP támogatottsága. Másodszor, az ellenzéken belül is vannak kisebb kiugrások: Donáth Anna és Tüttő Kata tudták kis mértékben felülmúlni saját pártjaik népszerűségét. Előbbi oka az lehet, hogy Donáth Anna az egyetlen politikus, akinek a személye köré mostanában országos kampány épült. Tüttő Kata kiugrásának

---

² Kérdésünk: "Ön mekkora valószínűséggel szavazna az alábbi listavezető politikusokra és pártjaikra a 2024-es Európai Parlamenti választáson?" A válaszadók az „a) biztosan rá szavazna/b) valószínűleg rá szavazna/c) valószínűleg nem szavazna rá/d) biztosan nem szavazna rá” opciók közül választhattak.

hátterében az állhat, hogy Budapestre most sok figyelem irányul részben a Fidesz főváros és főpolgármester-ellenes kampányának köszönhetően, valamint az ellenzék fővárosi politizálása és a közeledő önkormányzati választás kapcsán, amivel kapcsolatban Tüttő Kata fővárosi politikusként, főpolgármester-helyettesként nagyobb figyelmet kap, mint az MSZP. Ha a listavezetők népszerűségi adatait vesszük figyelembe, jelenleg a Fidesz-KDNP, a DK, a Momentum, a Mi Hazánk és az MSZP nyerhetnének el európai parlamenti mandátumot.

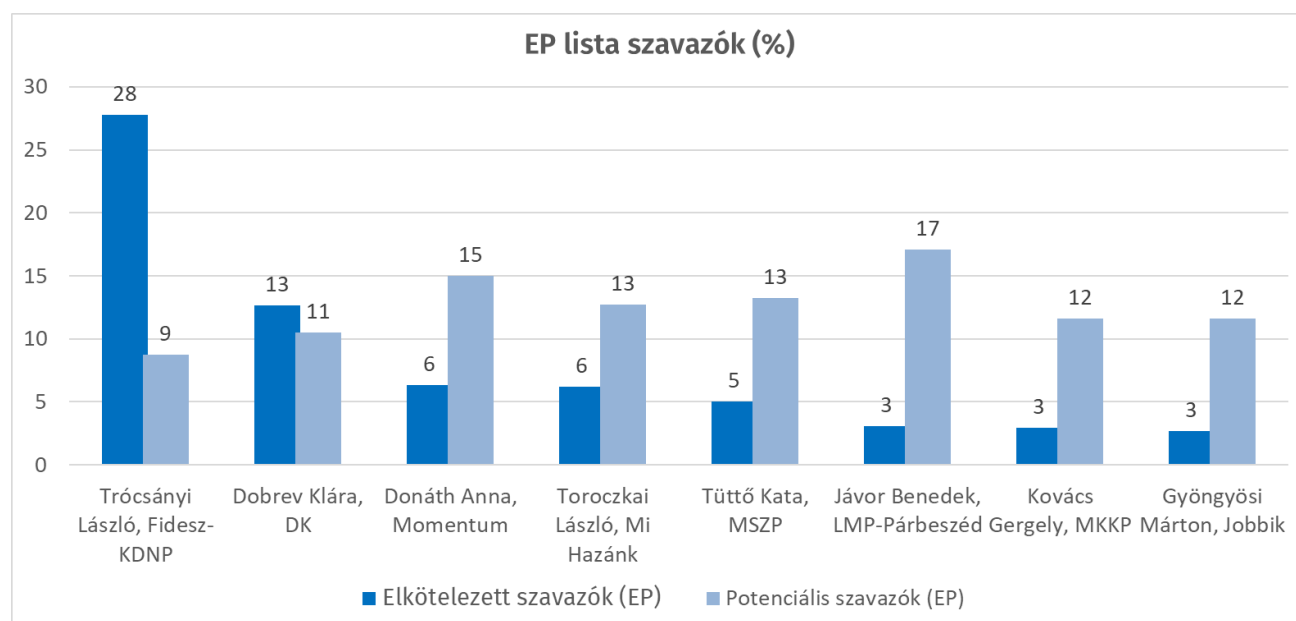
2. ábra: EP listavezetők biztos szavazói és országos pártpreferencia

Mag és periféria

A listavezetők magszavazóinak vizsgálata nem tartogat nagy meglepetéseket, lényegében a pártpreferencia-mérésekben hónapok óta látszódnó erőssorrend rajzolódik ki az adatokból. Erős Fidesz-KDNP, a DK vezeti az ellenzéki népszerűségi versenyt, a Momentum és a Mi Hazánk előzgetik egymást, bár aligha ugyan azokért a szavazókért küzdenek, az MSZP a parlamenti küszöbvel kacérkodik, a Jobbik pedig elfoglalta helyét a kisebb pártok, az LMP, Párbeszéd és a Kutyapárt között.

Érdekes azonban a potenciális szavazók, köre, azaz a periféria. Ezek azok a válaszadók, akik valószínűsítették, hogy szavaznának az adott jelöltre és listájára, de nem a pártlista biztos szavazói. Ők azok, akiket a pártok a legkisebb befektetett energiával be tudnának csatornázni a saját táborukba. Ezekből az adatokból több érdekesség is látható. Először is, a Fidesz-KDNP bár messze a legerősebb párt, limitált a növekedési potenciálja, egyeduralgolóként kevés extra szavazatot tud felvenni más pártoktól. Az ellenzéken belül azonban komoly nyitottság figyelhető meg a szavazótáborok között. A DK az ellenzék legerősebb pártja, több, mint kétszer akkora a biztos tábora, mint bármely ellenzéki pártnak, ugyanakkor ahogyan a teljes népességben a Fidesz-KDNP-nek van kicsi tere a bővülésre, az ellenzéken belül a

DK az a párt, amely relatíve alacsony növekedési potenciállal bír. A leginkább szembetűnő kiugrás a Jávor Benedek nevével fémjelzett LMP-Párbeszéd közös lista, amely mindössze 3 százalék biztos szavazóval bír, de a válaszadók további 17 százaléka el tudja képzelni, hogy rájuk szavazzon. Visszatérő jelenség, hogy a zöld pártok és a zöld értékek bár kevesek számára elsődlegesek, mégis kevésbé elutasítottak a társadalomban, és népszerű alternatívái tudnak lenni a politikai fősodornak. Érdeemes emellett szót ejteni a Momentumról is. A mostani politikai okfejtésekben visszatérő elem, hogy a DK és a Momentum harcol az ellenzék vezetői posztjáért. Vannak, akik szerint ez a harc eldőlt, hiszen a DK magabiztosan vezeti az ellenzéki népszerűségi versenyt, azonban lehetne érvelni amellett, hogy az EP választás esetében ez nem egyértelmű: A DK nagyobb megszavazói bázissal bír, mint a Momentum, viszont a növekedési potenciálja kisebb. Ha a biztos és potenciális szavazókat együttesen nézzük, a DK alig vezet a Momentummal szemben. Természetesen mindenki inkább biztos szavazókat szeretne maga mögött tudni, de fontos visszajelzés, ha egy pártnak számottevő szimpatizánsa van a saját táborán kívül.

1. ábra: EP listavezetők biztos és potenciális szavazói (%).

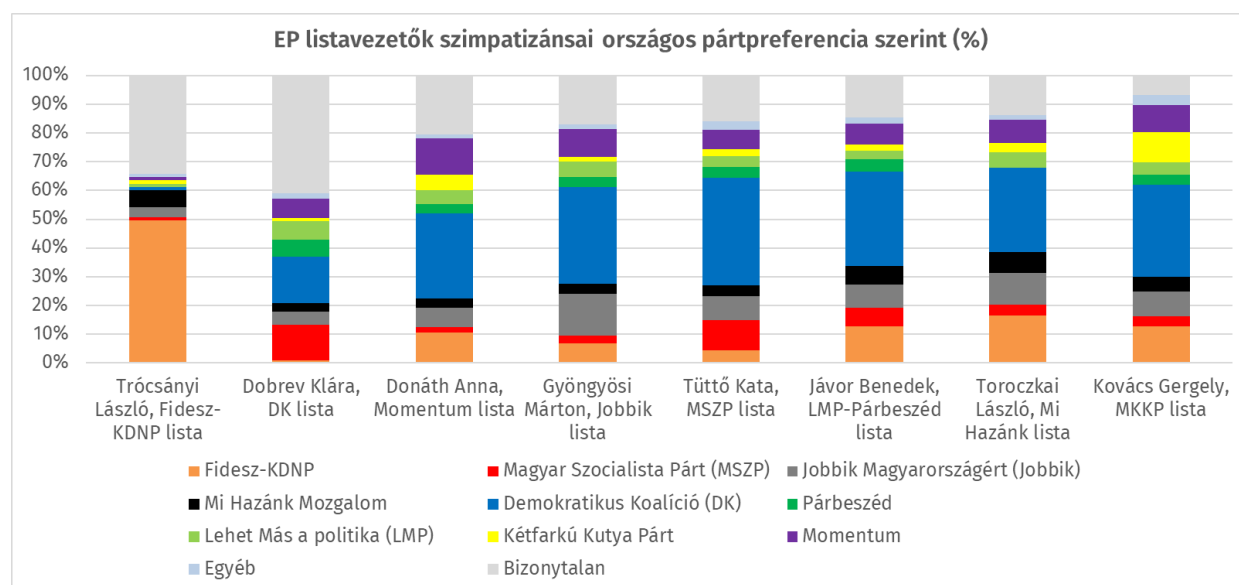
Kik a potenciális szavazók?

Megvizsgáltuk, mely pártok szavazói teszik ki az egyes EP listavezetők potenciális szavazói táborát. Ezek azok a válaszadók, akik hajlandóak lennének az adott jelöltre és listájára szavazni, de nem kötelezték el magukat mellette³. A legegyszerűbb képlet Trócsányi László és listája: A potenciális szavazói vagy a Fidesz-KDNP

³ Ebben a kimutatásban az alacsonyabb elemszám minimálisan növelheti a mérési hibahatárt

perifériája, vagy a kormánypárthoz húzó bizonytalanok, vagy akár bizonyos Mi Hazánk szavazók, akiknél betalál a kormány mondandója. A többi ellenzéki párttól nem lel szimpátiára a kormánypárti lista. Áttérve az ellenzékre, általánosan elmondható, hogy a szavazók bizonyos mértékig nyitottak a legtöbb ellenzéki opció irányába. A folytonos együttműködés miatt ezek a szavazók megtanulták, hogy nyitottnak kell lenni a tömbön belül. A DK szavazók relatíve népes tábora szívesen szavazna más ellenzéki jelöltekre is. Ugyanez a jóhiszeműség kevésbé van jelen a DK irányába: A Fidesz-KDNP után a második legkisebb növekedési potenciállal rendelkezik a párt, a nem-DK szavazó ellenzékiek közül csak kis mértékben tud meríteni, leginkább az MSZP táborából, ami logikus, tekintve, hogy mennyi korábbi MSZP-s politikus került a DK-ba az évek során.

Ettől függetlenül is annyi szavazót tudott magához vonni a párt 2022 óta, hogy aki szimpatizált a párttal, az már nagy eséllyel letette mellé a voksát. A legtöbb növekedési potenciálja Jávor Benedeknek és az LMP-Párbeszéd listának van, itt is, mint minden másik ellenzéki pártnál a DK-ból tudnak elszívni szavazókat, de a bizonytalanok körében is vannak támogatóik, sőt a Fidesz-KDNP szavazóinak egy szűk rétege is nyitottak lennének a zöld opció felé.

3. ábra: EP listavezetők megnyerhető szavazói országos pártpreferencia szerint (%).

Donáth Anna és a Momentum, ahogy korábban írtuk, jó eséllyel indulnak neki az EP kampánynak, meg tudnak nyerni DK-s szavazókat úgy, hogy a másik irányba ez nem működik, Dobrev Klára nem vonz be Momentumosokat. Tüttő Kata is bízhat a DK szavazók jóindulatában, a többi ellenzéki párt szavazóiból csak minimálisan tud építkezni. Kovács Gergelynek kevesebb potenciális szavazója van, de ők megoszlanak az ellenzéki pártok között, sőt, néhány Fidesz-KDNP szavazó is nyitott volt felé, mint protest szavazat opció. Bár az utóbbi időszakban erősödött az MKKP,

eddig tapasztalatok alapján a szavazófülkében más szempontok érvényesülnek, mint a közvélemény-kutatásokban, ami a Kutyapártnak nem kedvező.

Összegzés

Sok az ismeretlen változó egy évvel az EP választás előtt, több a ködös részlet, mint ami az ellenzéki pártok szempontjából előnyös lenne. Látható az ellenzéki szavazók bizonytalansága, amit a kampány segít majd tisztázni, vélhetően csak a nyár végétével. Sokszorosan komplikálja az ellenzéki stratégiaalkotást az önkormányzati és EP választás összevonása, ami kétségtelenül a kormány döntése mögötti egyik fő motiváció volt. Ha marad a mostani felállás, miszerint az ellenzéki pártok részlegesen összefognak az önkormányzati választásra, de külön indulnak az EP választáson, és az önkormányzati verseny magára von minden figyelmet, az jobb esetben jelentősen felboríthatja a magyar pártok európai parlamenti erőviszonyait, és lehetőséget ad például a közös listán induló zöldeknek, vagy akár a helyi szinten beágyazottabb MSZP-nek, hogy a vártnál jobban szerepeljenek; rosszabb esetben pedig ahhoz is vezethet, hogy a parlamenti küszöb alatt rekedt ellenzéki pártokkal számtalan szavazat vész el, és szűkül a magyar ellenzék mozgásterét az EU-ban. Jelen kutatás alapján elmondható, hogy az EP listák és a hozzájuk tartozó pártok támogatottsága között jelenleg minimális az eltérés, ugyanakkor a kampány kezdetével felerősödik a listavezető politikusok személyi jelentősége, aminek következtében komolyabb eltérés jelentkezhethet a pártok országos népszerűsége és az EP választási esélyeik között, és a potenciális szavazók több irányú nyitottsága felboríthatja a 2022 óta beállt egyensúlyt.